

Hemträdgården

Utges av Riksförbundet Svensk Trädgård | Pris 54 kr (momsbefriad)

Sveriges största trädgårdsorganisation

Skörda sommarens

HETTA

sid 5

Golv av tegel läggs på plats i montern.

Njuterum en vinnare på trädgårdsmässan

En av alla inspirerande upplevelser på den årliga trädgårdsmässan i Älvsjö är att besöka de olika idéträdgårdar och balkonger som presenteras. En jury utser de tre bästa bidragen och även publiken får rösta fram sin favorit. Hemträdgården kan här berätta hur en av idéträdgårdarna kom till, från idé till färdig monter och hur det gick i tävlingen.

Text och bild: AGNETA FALCK

I september befann sig några trädgårdsmästare från nätverket Äkta trädgårdsmästare* på konferensen Urban Growth i Lund. Samtidigt utlystes möjligheten att skicka in förslag till idéträdgårdar på trädgårdsmässan år 2018. En av deltagarna, My Selander, tänkte att det kunde vara något för nätverket. Hon ställde frågan till gruppen och fick genast napp hos tre av de andra medlemmarna.

– Vi hade alla erfarenhet av att bygga idéträdgårdar från vår trädgårdsmästarutbildning. Varje klass på trädgårdsmästarutbildningen i Enköping får som examensarbete bygga idéträdgårdar i Drömparken. >

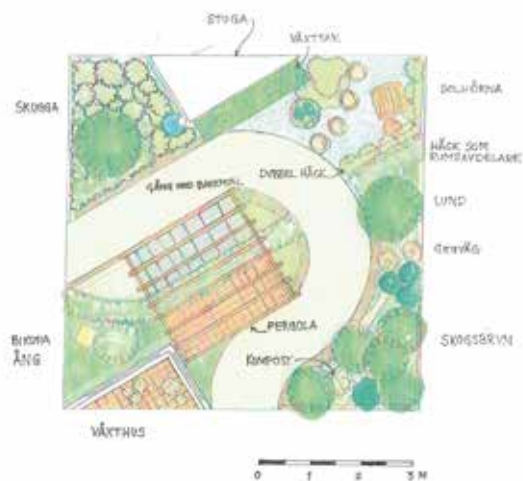
Vinnarna av juryns pris, från vänster Sara Ellström, Eva Westin, Anna-Maria Hellner och My Selander.

Skuggsidan.

Solhörnan.

En illustration över monteran.

Material- och planteringsplan.

Skogsbrynet, med komposten i bakgrunden.

- Vi deltog även med ett bidrag i trädgårdsmässans balkongtävling 2016, *Näcken flyttar in*, som faktiskt vann både juryns och publikens förstapris, berättar My, som driver egen trädgårdsfirma i Eskilstuna och jobbar på Nya Eriksbo Plantskola.

Ett intensivt tankearbete sattes igång. Temat på mässan skulle vara Mixa och maxa och idéträdgårdarna fick utformas fritt utifrån det temat. Gruppen kom fram till att deras bidrag skulle kallas *Njuterum*.

– Namnet kom från att vi tänkte på att vi ville njuta ute, i ett rum. Vårt *Njuterum* skulle rymma många funktioner. Vi ville ha en skuggig oas på norrsidan av huset, ett hemmabyggt växthus där odlingslusten får fritt spelrum, en solig, torr sida och ett skogsbryn där

det tillåts vara lite stökigt så att smådjur kan hitta sig en boplats där, berättar Sara Ellström, trädgårdsmästare och verksam i Västerås.

Skuggsida och solhörna

Gruppen tog tillsammans fram ritningar och växtlistor.

– Vi valde växter som skulle fungera bra i de olika ståndorterna, t ex havtorn och botaniska tulpaner i den torra, soliga ytan och kaukasisk förgätmigej och träjon i den fuktigare, skuggiga hörnan, förklarar Eva Westin, trädgårdsmästare med egen firma i Stockholm.

En del växter odlade de fram själva och en del

»... och årets guldmedalj gick till Njuterum!«

Växthuset.

My Selander bygger golvet under pergolan.

Anna-Maria Helligren bygger ett insekshotell till trädgården.

Sara Ellström och My Selander.

beställdes på plantskolor.

– Det mest utmanande var att driva fram växterna så de skulle vara färdiga till mässan. Vi satte flera hundra lökar själva och hade dem på drivning i min gamla skola. Tajmningen blev ju en annan än normalt, eftersom vi behövde få fram blomning och blad till i slutet av mars, säger Anna-Maria Helligren, trädgårdsmästare i Örebro.

Gruppen höll till i My Selanders lokal i ett garage i Eskilstuna och där byggde de upp trädgården utifrån måtten på den monteryta som skulle finnas till förfogande på mässan, 7 x 7 m. Material som användes var bl a murartegel, cortenstål och gamla spröjsade fönster. De samarbetade med en belysningskonsult som använde in-lite lågvoltssystem för att framhäva detaljer och skapa stämning i trädgården.

Mässjuryns guld

Under mässans första dag utser mässjuryn pristagare till brons-, silver- och guldplats och årets guldmedalj gick till Njuterum! Motiveringen löd ”Vi går på upptäcktsfärd i en trädgård som bjuder på en överdos av trädgårdsinspiration. Små och stora idéer för människor, växter och djur. Här får själen ro!”

Hur kändes det att vinna guldmedalj?

– Det var helt fantastiskt. Jag kan fortfarande bli alldeles pirrig när jag tänker på det. Vi blev glada och stolta över att vi lyckades nå fram med vår idé om att besökaren ska kunna ta med sig inspiration hem till sin egen trädgård, säger Sara Ellström.

Vad innebär det för er som trädgårdsmästare?

– Det är naturligtvis en fin merit att referera till, att kunna visa att vi har kompetensen att genomföra ett komplext projekt, t ex när man lämnar offerter och träffar nya kunder.

Alla fyra bakom Njuterum har tagit en ny väg i livet genom att utbilda sig till trädgårdsmästare. De arbetade tidigare som ingenjör, personlig assistent, verksamhetsutvecklare och flygvärdinna.

– Nu driver tre av oss egna företag och vi upplever att vi har hamnat i en framtidsbransch som har många olika värden att tillföra samhället, säger Eva Westin.

Sammanlagt lade de fyra trädgårdsmästarna cirka fyra arbetsveckor vardera på att utveckla ritningar, ta

fram växtlistor, fixa material, odla växter och bygga montern. Under själva mässveckan jobbade de två dagar med att bygga upp hela idéträdgården, sedan bemannade de montern under mässans fyra dagar.

– Att få vara med på mässan och presentera en idéträdgård har varit fantastiskt lärorikt och det har varit väldigt roligt att jobba ihop i en grupp. Samtidigt har det varit mycket jobb och ganska nervöst. Jag skulle gärna göra om det – men kanske om tio år, sammanfattar Sara Ellström. 🌱

* Nätverket bildades 2016 och består av ca 10 personer som alla är utbildade vid trädgårdsmästarutbildningen i Enköping.

De skapade Njuterum

Sara Ellström, 45 år, Funk trädgård, Västerås. Verksam som trädgårdsmästare sedan 2016. Arbetade tidigare som civilingenjör på ABB.

Favoritväxt i idéträdgården Njuterum: *Hippophae rhamnoides*, havtorn. Den var så fin i bladutspringet, den tål karga lägen, kan formklippas eller växa fritt och har supergoda bär.

Anna-Maria Helligren, 30 år, Egeryds fastighetsförvaltning, Örebro. Verksam som trädgårdsmästare sedan 2015. Arbetade tidigare som verksamhetsutvecklare på Sveriges elevkårer.

Favoritväxt i idéträdgården Njuterum: *Sesleria nitida*, glansälvväxing. Den grönskar tidigt med elegant silvriga blad och fungerar i kruka på balkongen hela sommaren.

My Selander, 35 år, Formika AB, Eskilstuna och Nya Eriksbo plantskola. Verksam som trädgårdsmästare sedan 2016. Arbetade tidigare som personlig assistent.

Favoritväxt i idéträdgården Njuterum: *Dryopteris filix-mas*, träjon. Den är skuggtålig och ger volym och karaktär till trädgården.

Eva Westin, 45 år, Westin Garden, Sollentuna. Verksam som trädgårdsmästare sedan 2016. Arbetade tidigare som kabinchef på SAS.

Favoritväxt i idéträdgården Njuterum: *Acer negundo*, asklönn, för dess fina blad och höstfärger. Den är tålig och fungerar bra i stadsmiljö. Annars blir man ju lika lycklig varje år av alla fina vårlökar!